

Az Útmutató 2010. szeptemberi igéje:

„Az is Isten ajándéka, hogy az ember eszik, iszik és jól él fáradságos munkájából.“ (Préd 3,13)

Az élet tengerén

„Hajózni kell, míg csak élsz / Hajózni kell, s ha partot érsz / Már indulni kell, hajózni kell. / Hajózni kell, ha nincs is szél / Hajózni kell, s ha süllyednél / Kit érdekel, hajózni kell. / Hajózni kell, míg csak élsz / Hajózni kell, s ha néha félsz / Kit érdekel, hajózni kell.“ (Zorán)

Hajózni kell. Simogató lágy szellőben éppúgy, mint méteres hullámok, viharok és orkánok idején. Hol erőtől duzzadó vitorlákkal meghatározott cél felé haladva, hol szelek és hullámok hanyattatására bízva életünk hajóját. Van, mikor szakad a vitorla, törik az árbóc és süllyed a hajó, és vannak nyugalmas, biztonságos időszakok is. Hajózni kell. Hátszélben és ellenszélben, a nyílt tengeren, a kikötő biztonságát keresve, hogy ott megpihenve és feltankolva ismét nekivághassunk a megpróbáltatásokkal és kihívásokkal teli tengereknek.

A tenger szeszélyes. A szelek járása, a hullámok ereje és nagysága csak kismértékben meghatározható. Vannak váratlan helyzetek, amelyek nem tervezhetőek, és rögtön cselekedni kell, különben borul a hajó. Az élet tenger kiszámíthatatlan. A megszűnő munkahely, a súlyos betegség, a szeretett társ elvesztése, a csalódás, kiábrándulás és elhagyatottság, a gyötrő bűntudat, az eltakart titok napfényre kerülése mind-mind módosítja és megváltoztatja életünk irányát és céljait. Életünk kormányánál állva – bár sokszor nehéz és keserű mozdulattal - reagálni kell a tenger változásaira.

A szelek tulajdonságát is jó, ha ismeri az élet tengerén hajózó. Hisz a hátszélben csak látszatra halad a legjobban a hajó, különben veszélyes és nagy az esélye a borulásnak. A hátszélvitorla pedig – bár használója sokszor szeretné eltüntetni – feltűnő

jelenség más hajókról figyelve és kezelése is nagy szakértelmet igényel. Még az is előfordulhat, hogy az egész hajót beteríti és ellehetetleníti a mozgást.

Ellenszélben nem lehet hajózni. Hiába a nagy akarat, a kitartó elhatározás a hajó egyre lassul, majd megáll, és az épp aktuális szél irányába indul el. A fel nem mért lehetőségek, az el nem érhető ábrándok kergetése nemhogy nem visznek közelebb a kívánt célhoz, hanem inkább kiszolgáltatottá tesznek, ellehetetlenítik a saját élet megélését.

Negyedszélben nagyon látványos és érezhető a haladás. A hajó vitorláit megfeszülve duzzadnak a szelektől, a víz csaknem bevág a fedélzetre, a kormányos érzi a kihívást és erős kézzel tarthatja a hajót. Csakhogy igazán gyorsan félszéllel és raumban lehet hajózni. A látszat megtévesztő, az élet tengerén sem azonos a valósággal.

A kikötő nyugalma és biztonsága a megállást, a pihenést, a feltöltekézést jelenti. A kikötőbe megérkezés irányt és célt ad a tengeren hajózónak. Kikötők nélkül céltalan kóborlás a hajózás, de a csak kikötőben veszteglő hajó – legyen bármily díszes és hatalmas is – küldetésének lényegét veszíti el.

Az igazi hajósok tisztelik a tengert. Tapasztalják, hogy részesei, de nem urai annak. Igyekeznek megismerni a vizeket, a szelek járását, a hajó tulajdonságát. Tudják, hogy felkészültség nélkül nem jutnak messzire. Számolnak a veszéllyel, tudják, hogy hozzá tartoznak az élet tengerének hajózásához. A kiszámíthatatlan és ismeretlen részévé lesz életüknek. És a kikötőből kiindulva rábizzák magukat arra, aki tengernek, hajónak, életnek, kiszámíthatatlannak és ismeretlennek egyaránt Ura. Így lesz biztonságuk.

Dr. Solymár Mónika

GYÜLEKEZETI ALKALMAK ÉS HÍREK

Istentiszteletek

- **Bécs, 1070 Lindengasse 44/a. kápolna**

2010. október 03.	11.00 óra	Istentisztelet úrvacsoraosztással
2010. november 07.	11.00 óra	Istentisztelet
2010. december 05.	11.00 óra	Ádventi istentisztelet úrvacsoraosztással

- **Graz, Heilandskirche (8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9.)**

2010. szeptember 26.	16.00 óra	Istentisztelet
2010. október 24.	16.00 óra	Istentisztelet úrvacsoraosztással
2010. november 07.	16.00 óra	Istentisztelet
2010. december 05.	16.00 óra	Ádventi istentisztelet úrvacsoraosztással

A lelkészi hivatal telefonszáma (csak mobiltelefonon elérhető): ☎ +43/650 58 777 12

E-mail címünk: ✉ evang-ungarisch@aon.at

Őriszigeti gyülekezeti kirándulás

2010. október 02-án (szombaton) a már hagyományossá vált gyülekezeti kirándulásunkat szervezzük Őriszigetre. Bécsből és Grazból kocsikkal érkezünk a Őriszigetre (Siget in der Wart, 75-ös számú ház), kb. 10.00-16.00 óra között gyülekezeti együttléteket, bográcsolást beszélgetést, közös áhítatot tartunk. Az alkalomhoz salátákkal, süteményekkel, innivalókkal lehet hozzájárulni. Reméljük, a hagyomány folytatódik, és szép, napos időben tölthetjük együtt ezt a napot. Eső esetén a kirándulás elmarad.

Szeretettel várjuk mindazokat is, akik nem Bécsből vagy Grazból érkeznek, számukra azonban nem tudunk szervezett odautazást biztosítani. A kirándulásra a gyülekezeti telefonszámon várjuk a jelentkezéseket.

Szeitl Zita grazi koncertje

Grazi orgonistánk, Szeitl Zitának 2010. október 12-én, kedden 19.00 órakor diplomahangversenye lesz a grazi zeneművészeti egyetem koncerttermében (Kunstuniversität Graz, Bürgerstraße 3.). Az alkalom nyilvános, szeretettel vár Zita mindenkit. Mi pedig itt is megköszönjük Zitának, hogy grazi istentiszteleteinken lelkesen szólaltatja meg az orgonát vagy harmóniumot.

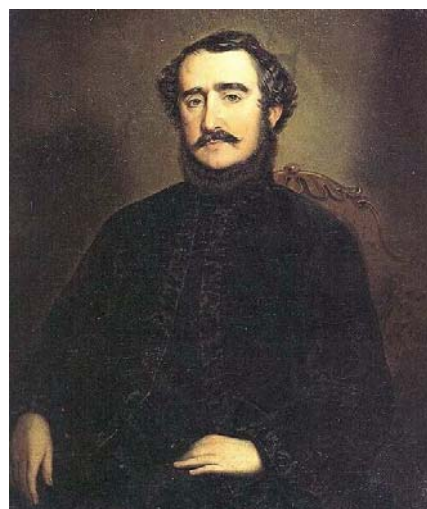

Koszorúzás Széchenyi István halálának 150. évfordulóján

2010. szeptember 21-én a 72.sz. Széchenyi István Bécsi Magyar Cserkészcsapat, a Magyar Parlament képviselőküldöttsége, az Ausztriai Magyar Nagykövetség és az Ausztriai Magyar Szervezetek közösen koszorút helyeztek el a „legnagyobb magyar” szülőházának, a Wilczek palotának homlokzatán található emléktáblánál (1010 Wien, Herrngasse 5.). Ugyanezen a napon „Széchenyi és Bécs – Egy életre-halálra szóló kapcsolat” címmel tudományos szimpóziumra került sor az Ausztriai Állami Levéltár épületében. Természetesen gyülekezetünk is képviseltette magát ezeken az alkalmakon.

Megnyitotta 2010/2011-es tanévét a Bécsi Magyar Iskola

A 23 éve működő egyesületi iskola várja régi és új diákjait. Hívunk sorainkba minden gyermeket és fiatalot, aki szeretne egy olyan jókedvű közösséghez tartozni, ahol tanulhatja és gyakorolhatja a magyar nyelvet. Kéthetente szombaton „Ringató” csoport a 0-3 éveseknek, óvodai csoport a 3-6 éveseknek, 6-18 éveseknek iskolai csoportok. Nyolc éve indítottuk a heti oktatást, keddtől csütörtökig találkoznak az osztályok 16.30-tól 18.30-ig. Az oktatás pontos rendjéről és a tanítási napokról és az oktatáson kívüli programjainkról az iskola honlapján, a www.becsimagyariskola.at oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők. Bejelentkezés és további információ: Mentsik Szilvia 06645136103 vagy sylvia@mentsik.eu

ELDIA az európai nyelvi sokszínűségért

Egy teljesen újszerű projekt a többnyelvűség kutatásáért

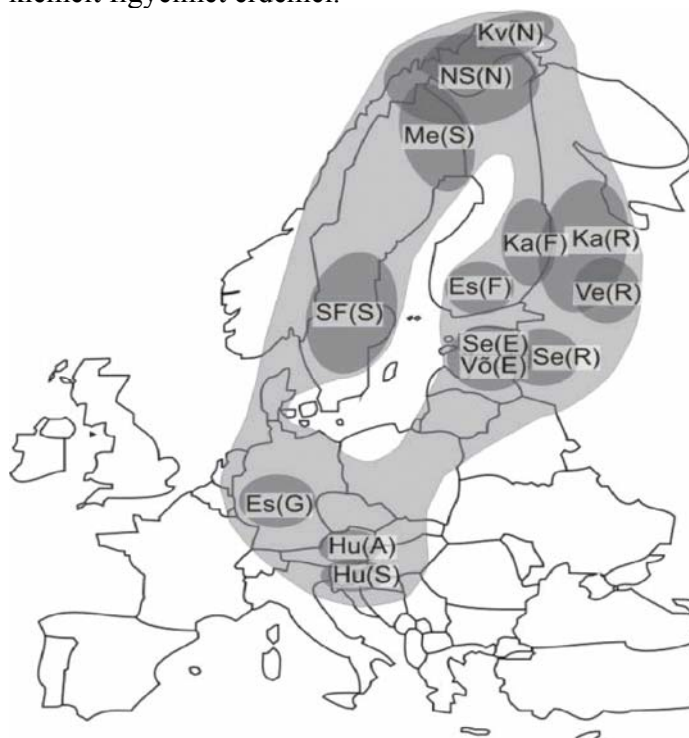
Ahogy a modern társadalomra általában, úgy az európaiakra is igaz az, hogy változik. A társadalom változásaival pedig változik a nyelv és a nyelvhasználat is. Európa lakosai egyre gyakrabban kerülnek szembe új nyelvekkel: nyelveket tanulnak, utaznak és lakhelyet váltanak, más országba költöznek. Európa nyelvi sokszínűsége lehetőséget ad arra, hogy a legkülönbözőbb nyelvek és azok használói egymás mellett éljenek. Következésképp nagyon sok európai több mint egy nyelvet használ a mindennapokban, mitöbb, sokszor egy-egy nyelv teljesen más célokat szolgál. Egy adott nyelv lehet az oktatás és a munka nyelve, míg a családdal vagy a barátokkal való kommunikációban más nyelvet vagy nyelveket használnak – “nagy”, “nemzetközi” nyelveket illetve “kis” vagy “regionális” nyelveket is. A modern európai kisebbségek általában, és így az Ausztriában élő magyarok sem olyan környezetben élnek, ahol csak egy „tradicionális” nyelv van használatban. Az európai kisebbségek kettő vagy akár több nyelvet is használnak, s a közösségben élő minden egyénnek meg kell birkóznia a folyamatos nyelvválasztással, nyelvváltással és a nyelvi kapcsolatokkal.

A többnyelvűség tehát, s ezáltal a nyelvhasználat is rendkívül érdekes és egyben fontos eleme az európai társadalomnak, hiszen szociális attitűdöket, a közösségben élők egymáshoz való viszonyát, és az adott régióban érvényes jogszabályozás sikerességét is tükrözheti. A nyelvi szintér változásának tanulmányozása új betekintést ad a nyelvek működésébe, általa új lehetőségek nyílnak, új problémák és megoldások merülnek fel, és a többnyelvűségről alkotott képünk is változik. A többnyelvűség kutatásából tehát értékes tudásra tehetünk szert. Éppen ezért hat európai ország nyolc egyetemének nyelvészei, jogászai, szociológusai és statisztikusai egyesített erővel életre hívták az ELDIA (Európai Nyelvi Diverzitás Mindenkinél) nevű projektet, melyet az Európai Bizottság hetedik keretprogramja támogat. A projekt ausztriai partnere a Bécsi Egyetem Finnugor tanszéke.

Az ELDIA tizennégy többnyelvű beszélőközösségről gyűjt adatokat. Ezek a közösségek Európa legkülönbözőbb országaiban, teljesen eltérő kulturális, gazdasági és politikai körülmények között élnek, eltérő nyelveket beszélnek, melyeket szintén eltérő módon használnak. Míg például egyes nyelvek az irodalomban és az oktatásban egyaránt jelen vannak, addig más nyelvek esetében az írott forma csak most

van kialakulóban. Az így gyűjtött adatokat az ELDIA kutatói egyesített keretek között elemezik majd. A kutatás Ausztriában az itt élő magyarok lakosságát érinti.

A projekt szakemberei többek között arra próbálnak meg választ találni, hogy a nyelvhasználók hogyan élik meg a nyelvekkel való kapcsolatukat, s hogy milyen tapasztalataik vannak a többnyelvűségről és a nyelvválasztásról. Emellett olyan nyelveket és többnyelvűségből eredő szituációkat vizsgálnak, melyeknek a tudomány ezidáig nem szentelt elegendő figyelmet, illetve melyeket más hasonló szituációkhoz mérten még nem kutattak nagyobb összefüggésben. A projekt végső célja, hogy megteremtse az EuLaViBar-t (Az Európai Nyelvi Vitalitás Barométere). Az EuLaViBar egy olyan eszköz lesz, mely lehetővé teszi a nyelvi sokszínűség felmérését, illetve segíti a nyelvek egymás mellett élését a többnyelvű mindennapokban. Az ELDIA meglátásában ez a többnyelvűség nem más, mint kulturális örökségünk fontos eleme, s ezért kiemelt figyelmet érdemel.

A projekt nyolc ország tizennégy eltérő (kisebb és nagyobb, autochton vagy migráns, illetve egyéb) nyelvi közösségét kutatja. Pl: Kv(N) - kven (finnmarki finn) nyelvet Norvégiában, SF(S) – svédországi finn nyelvet, Es(F) – észti nyelvet Finnországban, Ka(R) – karjalai nyelvet Oroszországban, Hu(A) – magyar nyelvet Ausztriában, Hu(S) – magyar nyelvet Szlovéniában.

A többnyelvűség tehát érték, melyet ápolni kell. A kutatásból eredő tudás pedig pontosan ezt a célt szolgálja, s nemcsak a nyelvhasználókat, de az általuk használt és működtetett intézményeket (mint például iskolákat, egyesületeket vagy kisebbségi szervezeteket) is támogat tevékenységükben és nyelvválasztásukban. Az ELDIA eredményei hozzásegíthetik a nyelvhasználókat ahhoz, hogy nyelvi gyakorlataikat egy nagyobb egész részeként éljék meg. A kutatás továbbá hozzásegíti a törvényhozókat is ahhoz, hogy megértsék a többnyelvűséget és a nyelvhasználók jogait az általuk beszélt különböző nyelvek fényében. Az eredmények világszerte hozzásegítik a tudományok szakembereit ahhoz, hogy a többnyelvűség

változatosságát és élő mivoltát teljesen új fényben lássák.

Ha többet szeretne megtudni a többnyelvűségről, az egymás mellett élő nyelvekről és azok kölcsönhatásáról, látogasson el a Bécsi Egyetem által szervezett pódiumvitára:

**Többnyelvűség egy új, európai szemszögből?
(Neue europäische Blickwinkel auf die
Mehrsprachigkeit?)**

2010. szeptember 30-án, csütörtökön 16:00 órakor
a Finnugor tanszék előadótermében

(1090 Bécs, Universitätscampus Altes AKH,
Spitalgasse 2-4, Hof 7)

Berényi-Kiss Hajnalka

Erasmus ösztöndíjjal Bécsben

Erős vár a mi Istenünk!
Farkas Tibor V. éves teológus-lelkész szakos hallgató vagyok Debrecenből. Előző félévben a Bécsi Egyetem evangélikus teológia szakán tanultam, egy cserediák program keretein belül. Ebben a cikkben az ott szerzett élményeim, tapasztalataimat szeretném megosztani.

Nehéz döntés volt részemről elhagyni Debrecent, mert már 2000 óta itt tanulok, és sok jó barátom él itt. Egy külföldi tanulmány elég kétesélyes abból a szempontból, hogy találok-e ott barátokat vagy legalább egy jó társaságot, vagy nem, de végül belevágtam. Közép- és Észak-Németországba lehetett volna még menni egyetemre. Számomra az egyik döntő tényező az volt Bécs mellett, hogy relatíve közel van Debrecenhez.

Bécsben egy utcában laktam a teológiával, fél perc gyalogútra tőle. Az Emmanuel mozgalom központi épületében kaptam szállást. Az Emmanuel egy a 2. világháború után alapított mozgalom a katolikus egyházon belül. Fő hangsúlya a közösségen és az evangélium hirdetésén van. Csütörtök esténcént közös szentmise volt, kedd reggelente pedig reggeli éneklés. Ezek kötelező programok voltak mindenki számára. Október végén még közös hétfégi programot is szervezett nekünk a ház, amikor Linz mellett voltunk közösségben egymással. Nagyon érdekes és építő volt számomra megismerni ezt a mozgalmat, mert korábban egyáltalán nem ismertem. A közösség pedig valóban jó volt ott. Kevesen laktunk a házban (kb. 10-en), de legalább alaposan sikerült egymást megismernünk.

A bécsi evangélikus teológia csalódást okozott abból a szempontból, hogy nem volt elég gyakorlatias. Gyülekezetépítést és lelkigondozást szerettem volna ott tanulni, de ilyen tárgyat vagy nem oktattak, vagy már nem volt elég hely a kurzusra. A szakkönyvtár azonban vígasztalt, mert tele van kiváló szakirodalommal. Sajnos a magyar teológiai szakirodalom elég szegényes, ezért nagy élmény volt számomra, amikor rengeteg új témával találkoztam. Örülök, hogy olyan témájú könyveket olvashattam, melyek nincsenek meg magyarul, és olyan témákkal is foglalkozhattam, melyek itt még nem aktuálisak. A teológián a legérdekesebb óra az volt, amikor a vallásoktatásban használható módszereket próbáltunk ki. Ott is sok új módszerrel találkoztam, melyeket itthon nem alkalmaznak. Összességében elmondhatom, hogy szakmailag nagyon sok újat láttam és tanultam.

A teológusokkal való közösségi élet sajnos nem volt túl jó. Ők távol az egyemtől laktak, egy szakkollégiumban. Az egyetemen azért beszélgettünk egymással, ami jó volt. Számomra az jelentett problémát, hogy az estém unalmasak voltak. Napközben óráim voltak és sokat olvastam a szakkönyvtárba, de egyhangú volt esténcént otthon ülni. Néha a szállásom is szervezett nekünk programot, vagy az ott élő diákok maguknak, de ez azért mégsem olyan, mint a debreceni diákélet, amikor minden este van valami közös programom a barátaimmal.

A vizsgáimmal sem volt gond. Kedvesek voltak a tanárok és az anyagmennyiség is jóval kevesebb, mint itthon szokott lenni. Érdekes, hogy Ausztriában nem kell lezárni a félévet vizsgákkal, hanem egy évük van a diákoknak, hogy levizsgáljanak. Nekem február elejére viszont készen kellett lennem velük, mert Debrecenben el kellett számoljak a vizsgáimmal. Izgalmas volt január utolsó hetében minden tantárgyból

(szám szerint hátról) levizsgázni, de nem volt velük semmi probléma.

Érdekes volt továbbá megismerni a bécsi magyar gyülekezeteket. Mindhárom történelmi egyház magyar nyelvű alkalmain részt vettem, az evangélikus közösséget találtam a legcsaládiasabbnak. Nagyon jók

voltak a nem hivatalosan gyülekezeti alkalmak is, mint pl.: a katolikus testvéreink által szervezett filmes esték.

Köszönöm, hogy meghallgattak, életükre, családjukra, munkájukra, gyülekezetükre Isten gazdag áldását kívánom!

Farkas Tibor, Debrecen

„Krisztus lakjék a szívetekben a hit által...”

Kuncz Melindának hívnak, 26 éves vagyok, Budapestről, egész pontosan Budafokról jöttem. Ott születtem és ott is nőttem fel nővéremmel, Edinával együtt. Édesanyám egyedül nevelt fel bennünket válása után. Meg lettünk keresztelve, de a továbbiakban nem nevelt minket keresztény szellemben.

Gyermekkorunk nyarait mindig Nagymamánknál Balatonszárszón töltöttük. Nagyim elvitt bennünket strandra, kirándulni a közeli szép tájakra, és nagy gondot fordított, keresztény nevelésünkre. Így az esti mesék mindig Dávidról, Jézusról, Mózesről és Noéről szóltak. Vasárnaponként rendszeresen együtt mentünk templomba, ami - bevallom őszintén - akkoriban nem annyira lelkesített. Nem is igazán értettem miért nem maradhatunk otthon, ha nekem a Mama úgyszólván megengedi, hogy az istentisztelet alatt - halkan a padban - képregényt nézegessek. Ma már tudom, nem az volt akkor fontos, hogy odafigyeljek arra amit a lelkész mond, hanem hogy ismerjem meg milyen egy gyülekezet élete, szokjak bele abba a családba, amelynek már kisbaba korom óta én is tagja vagyok.

Nos az évek során felnőttem és ma már nem viszek magammal képregényt a templomba. Ám az út a megtérésemig korántsem volt ilyen gördülékeny. Hosszú időre ki is estem a gyülekezeti életből. Ahogy nőttem és kamaszodtam egyre inkább elfordultam az egyháztól és más dolgok iránt kezdtem érdeklődni, mint pl: rock-zene, koncertek, görkorizás, „lógás a haverokkal”. Nagymamám nagyon el volt keseredve, mikor kerek-perec kijelentettem, hogy nem fogok konfirmálni. Szegény Mamám hosszú éveik mindhiába ostromolt a kérésével, én csak nem hallgattam rá. Arra még csak-csak hajlandó voltam, hogy évente egyszer-kétszer elkísérjem őt a templomba, de konfirmációról szó sem lehetett.

Hogy hogyan történt, a mai napig nem tudom, de 19 évesen aztán egyszerre megérett bennem a gondolat, hogy magamtól is elmenjek egyedül egy istentiszteletre. Akkor nem voltam lent Szárszón, így a templom kimaradt abban az évben és már szeptember volt. Gondoltam elmegyek egyszer és akkor az ideitennivalóim közül ezt is kihúzhatom. Református templom volt Budafokon is (Istennek és Demjén

Istvánnak hála), ezért oda mentem el. Korábban nővérem is ott konfirmált, így nem először jártam ott.

Nos az egyszeri alkalomból több is lett, mígnem azt vettem észre, hogy tagja vagyok a gyülekezetnek.

Ekkor már nem volt kérdés számomra, hogy konfirmálnom kell. A budafoki lelképásztor, Nagy Péter készítette fel a konfirmációra, nem kevés türelemmel.

Emlékszem, mindig minden kérdésemet komolyan vette, tiszta és világos válaszokat kaptam tőle kérdéseimre.

2004. június 27-én eljött a nagy nap, amikor is konfirmáltam. Ez akkor már nem csak nagymamámnak volt fontos, hanem én is akartam, mert kialakult bennem a vágy, Isten közelében és a többi hívővel együtt egy közösségben lenni.

Ami engem leginkább megragadott, az a református énekeskönyvünk 329. énekének 2. versszakában a következőképpen van megfogalmazva (ezt szoktuk énekelni minden keresztelónél): „Nem éltem még e föld színén: Te értem megszületél; Még Rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél; Még meg sem formált szent kezéd, Már elválasztál engemet, hogy társam légy e földön.” Én úgy gondolom, hogy ebben minden meg van fogalmazva, ami egy keresztény ember számára fontos.

Az új keresztény életemben sok minden megváltozott. Külsőségeimben a ruházódásom, hajviseletem, ékszereim, belső tulajdonságokban pedig a viselkedésem, az Istenhez és emberhez való viszonyulásom változott sokat. Azóta is részt veszek minden alkalmon, amin csak tudok, és ha lehet munkámmal is támogatom a gyülekezetet. Segíték a

hittantáborokban, a szeretetvendégségek lebonyolításában, a gyerekeknek kézműves foglalkozások tartásában.

Sajnos az utóbbi években nem sok alkalmam volt résztvenni az otthoni (budafoki) alkalmakon, mert elég sokat élek külföldön. Jelenleg lassan két éve vagyok Bécsben mint gyermekgondozó. Isten azonban mindig ad lehetőséget a Vele, illetve a többi hívő kereszténnyel való találkozásra. Itt Bécsben a Dorotheergasseban található Bécsi Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat munkájába kapcsolódtam bele. Sajnos az evangélikus testvérekkel viszonylag későn nyílt lehetőségem megismerkedni.

Nagyon örülök, hogy a májusi istentiszteleten a konfirmációt is láthattam. Igazán jó élmény volt együtt lenni az evangélikus testvérekkel, A Zsoltáros így írja a 133. zsoltárban: „Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!” Nagyon örülök, hogy megismerkedhettem a gyülekezeti tagokkal, akik nagyon kedvesen - már az első perctől kezdve - befogadtak maguk közé. Az külön megmelengette a szívemet, hogy még budafoki emberekkel is találkozhattam itt.

Sajnos már nem sokáig maradok Bécsben, mert terveim szerint szeptembertől Angliában, Londonban fogok dolgozni. A nővérem is ott él és dolgozik már több mint tíz éve. Maximum két évet szeretnék maradni, és utána - ha Isten is úgy akarja - elkezdem a főiskolát hittanári szakon. Még nem tudom, hogy Magyarországon levelezőn végzem, vagy itt Bécsben nappali tagozatra fogok járni, de terveim szerint visszajövök még ebbe a szép városba.

Bemutatkozó bizonyágtételemet azzal az igével szeretném zárni, amit konfirmációm alkalmából kaptam: „Ezért meghajtom térdemet az Atya előtt, akiről nevét kapja minden nemzetség mennyen és földön: adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjék bennetek a belső ember az ő Lelke által; hogy a Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység.“ (Ef 3,14-18)

Kuncz Melinda

A teremtés ünnepe

Révész Sándor: Vigyázz a madárra (dalszöveg)

Ember, a világ két kezedtől sír,
Egyikkel a kertet ásod,
Másikkal a sírt.
A másik, tudod bőven várhat rád,
Építsd a kertet hát tovább,
S közben a mindent jól vigyázd!
Vigyázz a madárra, Ha kertetbe repül,
Őrizd meg a csendet,
S el se menekül.
Bajban a világ, ha egyszer újra messze száll.

Vigyázz a madárra, ha
Válladra repül,
Amerre az élet, arra menekül.
Bajban a világ, ha egyszer újra messze száll.
Ember, a világból csak
A sajátod érdekel,
A szükség határát ritkán hagytad el.
Azon túl szintén van világ,
Gondolhatod, ott gondolnak rád,
S értük a mindent jól vigyázd!

Az őszi időszakban a keresztény egyházak istentiszteletein több alkalom is lehetőséget ad a teremtett világra és a Teremtő hatalmára való rácsodálkozásra. Az ortodox egyházak szeptember 1-én ünneplik a teremtés napját. A katolikus egyházban október 4-e Assiszi Szent Ferencnek, az ökológia művelőinek és a környezetvédelem védőszentjének ünnepe. A protestáns egyházak pedig október elején aratási hálaadó istentisztelet keretében adnak hálát a teremtett világ ajándékaiért.

Az egyházi esztendő ünnepei között a teremtés ünnepe új alkalomként jelenik meg, amelynek istentiszteleti megtartására szeptember 1-je és október második vasárnapja közötti időszakot jelölték ki nemzetközi egyházi szervezetek. Az ünnep tartalmi lényege a Teremtő iránti hálánk és hódolatunk kifejezése, valamint a teremtett világ tudatos megőrzésére és felelős védelmére való figyelemfelhívás.

A következő oldalakon részletet közlünk Lukás Vischer tanulmányából, amely a teremtés ünnepének az egyházi esztendőben való megjelenéséről szól. (A teremtés ünnepe, Budapest 2008, 17-26. old.)

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.
 Lelkészi hivatal telefonszáma: +43/650/58 777 12, Home page: www.evang-ungarisch.at E-mail: evang-ungarisch@aon.at
 Bankverbindung: Bank Austria Creditanstalt, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
 BLZ 12000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW
 Redaktion: Dr. Solymár Mónika, Géza Schubert

megemlékezés érdekében hoztak létre. A szentek listája nem minden egyházban egyezik meg, különbözők Keleten és Nyugaton. A reformáció egyházaiban a szentek naptára nagyrészt elvesztette jelentőségét amikor elvetették a szentek tiszteletét. A szentek napjai csupán megemlékezéseként maradtak meg, vagy pedig teljesen feledésbe merültek.

A változó rend

Ahogy ezek a főbb ünnepkörök egyértelműen az egyházak életében gyökereznek, úgy az egyházi év sem olyan rendszer, amely mindenkorra lezárnak tekinthető. Szerkesztése egyfolytában halad előre, mert minden század hozzáteszi a maga hozzájárulását. Azok az ünnepek, amelyeknek helyzete egykor megingathatatlanak tűnt, a háttérbe szorultak, és újak léptek a helyükbe. Az időközben létrejövő, kevésbé lényeges ünnepeket a radikális reformok eltörölték, a legtöbbet a reformáció. Más erőteljes reformok, mint a II. vatikáni zsinat is, arra törekedtek, hogy megszüntessék az ellentmondásokat, és átláthatóbb rendszert hozzanak létre.

A törekvés tehát, hogy az egyházi évben legyen egy olyan időszak, amelyben kifejezetten a teremtés és annak Teremtője tiszteletére helyeződik a hangsúly, indokoltnak tekinthető.

Miért is ne kellene az egyházaknak az ökológiai krízis korában gondoskodnia arról, hogy az Istenről mint Teremtőről való hitvallás jobban kifejeződjön az egyházi évben? Egyes gyülekezetek már tettek lépéseket ebben az irányban. Több gyülekezetben, különösen vidéken él az aratással kapcsolatos hagyomány, és manapság egyre több erőfeszítés történik e hagyomány újraélesztésére is. A római katolikus egyházban Assisi Szent Ferenc napjának, október 4-ének egyre nagyobb szerepet tulajdonítanak. Egyre nagyobb körben vetődik fel az igény az iránt, hogy Isten teremtése és a teremtés megőrzése fontos kérdés legyen az istentiszteleten.

Alfa és ómega

A teremtés ideje az egyházi évben! Ez a rend azzal az előnnyel járna, hogy a Teremtő dicséretét összekötné a hitvallás egészével. Amikor mostanában az ökológiai felelősségről van szó, könnyen kialakulhat az az érzés, hogy ez egy új és ráadásul politikai feladat. Még mindig sok keresztény előtt nem világos, hogy itt a keresztény hittel kapcsolatos felszólításról van szó. Isten megtagadásával egyenértékű az, ahogyan ma a teremtés ajándékait kezeljük. A hit egészéért való felelősség elhárítása nem más, mint az igazság takargatása.

A teremtésre szánt időszak előkészíti a karácsony, a húsvét és a pünkösd mélyebb megértését. Az egyházi évben a hitvallás szerkezete egyre ismétlődik. Isten, a menny és a föld Ura előfeltétele és háttere mindannak, ami bekövetkezik. Isten emberré lett, belépett a teremtésbe, hogy feltámadással új életet hozzon, és kiáraszsa a Lélek ajándékait az emberiségre és az egész teremtésre. A teremtés egyházi időszaka lehetőségessé tenné a Szentháromság – az Atya, a Fiú és a Szentlélek – mélyebb megértését.

A teremtés időszaka így az egyházi év elején és végén is szerepel. A Teremtőre való visszatekintéssel figyelmünk Isten új teremtésére irányul. Isten teremtését nem lehet megérteni Krisztus beteljesítő munkája nélkül. Már a kezdetektől, a teremtéskor Isten uralmának fénye ragyogott be mindent. A teremtés időszakában ünnepeljük a kezdetet és a véget, az alfát és ómegát.

A teremtés egyházi ideje mindenekelőtt arra emlékeztet minket, hogy a többiekkel együtt mi is teremtmények vagyunk. Ez alkalmat ad arra, hogy elgondolkodjunk, hogyan használjuk az Istentől kapott ajándékokat. Alkalom nyílik az egyház számára ekkor, hogy új, felelősségteljesebb gyakorlatot vezessen be. Meg kell kísérelnünk, hogy visszatérjünk a Teremtővel és a teremtéssel ápoltság helyes kapcsolatára.

Lukas Vischer